

Velkomstmappe til forældre – D.I.I. Hasselhaven

Indhold

1.	Velkommen.....	2
2.	Telefonnumre.....	2
3.	Åbningstider.....	2
4.	Præsentation.....	2
5.	Opstart.....	2
6.	Kommunikation og info.....	3
7.	Dagsrytmen og pædagogikken.....	4
8.	Påklædning.....	6
9.	Mad.....	7
10.	Den gode madpakke.....	8
11.	Sukker med omtanke.....	9
12.	Fødselsdage.....	10
13.	Søvn.....	11
14.	Sutter og sovedyr.....	11
15.	Bleer.....	11
16.	Sygdom.....	11
17.	Vores forventninger til jer forældre.....	11
18.	Forældresamtaler.....	12
19.	Forældreråd.....	13
20.	Bestyrelse.....	13
21.	Orientering om persondataloven.....	13
22.	Fuldtids- og deltidsordning.....	13
23.	Ferie.....	14
24.	Sol.....	15
25.	Legetøjspolitik.....	15
26.	Overflytning af børn i en integreret institution.....	15
27.	Overgang fra vuggestue til børnehave.....	16
28.	Hjemmeside.....	16
29.	Aula.....	16
	Stamkort.....	17
30.	Afslutning på info om D.I.I. Hasselhaven.....	17

1. VELKOMMEN

Kære forældre

Velkommen til jer, jeres barn og familie i Hasselhaven. Vi glæder os til at tage imod jer.

I det følgende har vi samlet informationer, som kan være gode at have, inden og når I får jeres daglige gang i institutionen.

Vi håber, at I hermed får et lille indblik i, hvad der kan være godt at vide forud for jeres barns start. I vil med denne mappe have information om Hasselhaven og Lystrup-Elsted Dagtilbud, som I løbende kan bruge. Vi glæder os til et fremtidigt samarbejde.

Der er altid en medarbejder at spørge til råds, hvis du ikke kan finde svar på dine spørgsmål i denne mappe.

2. TELEFONNUMRE

Hovednummer/kontor:	4025 7430
Bøgen - vuggestuen:	4025 7512
Lærken:	4025 7489
Birken:	4025 7460

Du er altid velkommen til at ringe...

3. ÅBNINGSTIDER

Tirsdag til torsdag kl. 6.30 – 17.00

Mandag og fredag 6.30 – 16.30

4. PRÆSENTATION

D.I.I. Hasselhaven består af en vuggestuegruppe og to børnehavegrupper. Bygningen er omgivet af tæt bevoksning og træer, der er med til at give legepladsen sjæl. Legepladsen er inddelt i mindre rum med bøjehæk, hvor børnene kan lave huler. Desuden er den indrettet med boldbane, motorikområde, sandkasse, legehuse, gynger og bålhus, og flisebelægningen giver børnene rig mulighed for at køre på scooter og løbecykler.

Vi bestræber os på at være ét hus, hvor vuggestue og børnehave er en naturlig del af hinandens hverdagsliv. Det betyder blandt andet, at vi er sammen i morgentimerne, i enkelte aktiviteter i løbet af ugen og dyrker udelivet på legepladsen sammen. Børnene bliver hermed en del af et større forpligtende fællesskab, hvor de små lærer færdigheder af de store, og de store lærer at passe på de små og inddrage dem i legen. For medarbejderne betyder det forpligtende fællesskab blandt andet, at det er naturligt at hjælpe hinanden på tværs af grupperne.

5. OPSTART

Det at starte i daginstitution kan være en stor ny verden for jeres barn og jeres familie.

Det tager tid for barnet at vænne sig til nye omgivelser, nye voksne og ikke mindst nye og flere børn. Derfor er det af stor betydning, at jeres barn får en god start med mulighed for at vænne sig til alt det nye sammen med en kendt person, i det tempo barnet har brug for.

Børn er meget forskellige, og vi kan derfor ikke lave en præcis liste over, hvordan den bedste opstart forløber. Vi vil gerne give dit/jeres barn en så tryk og harmonisk start hos os som overhovedet muligt. Derfor aftaler vi sammen med dig/jer, hvordan opstarten skal forløbe. Ud fra vores erfaringer har vi dog forsøgt at lave en beskrivelse af, hvordan forløbet kan se ud.

For både vuggestuebørn og børnehavebørn varer opstarten som regel op til 14 dage.

Vuggestue og børnehave:

- De første tre dage er du/I her sammen med jeres barn. Den første dag bestræber vi os på at holde en samtale, som er sammen med den kommende kontaktpædagog. Her taler vi bl.a. om dit/jeres barns personlighed, mad, sove/spisevaner, graviditeten, den første tid derhjemme, orloven og andre relevante emner for dig/jer og dit/jeres barn.
- På anden og tredje dagen opfordrer vi til, at det kun er en af jer forældre, som er her sammen med jeres barn.
- På fjerdedagen opfordrer vi til, at du går lidt fra dit barn. F.eks. kan du sætte dig ind i personalestuen, du kan gå en lille tur eller lign. Det er noget, du aftaler med kontaktpædagogen. Vi understreger, at børn er meget individuelle, og det vil derfor være meget forskelligt, hvornår det enkelte barn er klar til slippe sin mor og far. Tag en snak med personalet på stuen.

Vuggestue:

- Hvis dit barn er ved at være tryk, kan det på femtedagen prøve at sove her, hvor I som forældre er med til den første putning. Her har vi i vuggestuen gode erfaringer med, at barnet i den første tid sover med eget sengetøj og evt. en sovebamse. Velkendte dufte giver tryghed.

Børnehave:

- Hvis dit barn er tryk på fjerdedagen, og sover til middag, kan barnet evt. sove her i børnehaven. Har barnet en sovebamse, medbringes denne.

God og åben dialog imellem jer forældre og os personale giver en god opstart for jeres barn

Da barnet møder mange nye indtryk, nye børn og nye voksne, har barnet brug for korte dage i den næste uge/14 dage.

Vi holder hele tiden øje med, hvordan dit barn reagerer på opstarten og justerer løbende sammen med dig/jer. Det er vigtigt med en tæt dialog, særligt i starten hvor vi alle skal lære hinanden at kende.

Vi glæder os til at lære dig/jer og dit/jeres barn at kende.

6. KOMMUNIKATION OG INFO

I D.I.I. Hasselhaven prioriterer vi kommunikationen imellem os og forældrene højt. Vi bruger Aula til at formidle pædagogiske tiltag og aktiviteter, samt vores forventninger til jer og generel information. Nogle gange hænger vi også opslag op på garderoberne, der er relevante for jer for eksempel information om arrangementer eller tilmeldinger.

Vi vil også meget gerne snakke med jer, og det kan være nemmest for jeres barn og os, hvis større drøftelser sker om eftermiddagen, og ikke når barnet bliver afleveret.

7. DAGSRYTMEN OG PÆDAGOGIKKEN

At have sit barn i en integreret institution ser vi som en stor og betydningsfuld fordel for både børn, søskende, forældre og personaler. Børnene lærer hurtigt at indgå i større sociale fællesskaber på tværs i huset, og udvikler på den måde kendskab til rammerne, miljøet, kulturen og de forskellige børn og voksne. Dette medfører en tryghed, der gør det lettere og mindre sårbart for det enkelte barn, når det for eksempel skal skifte fra vuggestue til børnehave, samt når egen "stuevoksen" har fri. Desuden lærer de små børn af de store, og de store lærer at passe på de små og inddrage dem i leg. Søskende får særligt en stor glæde af at kunne være sammen i huset.

I dette afsnit vil vi give et indblik i, hvordan en dag i Hasselhaven ser ud. Vi har valgt at indsætte et afsnit fra vuggestuen og et fra børnehaven. Fælles for begge aldersgrupper er dog, at vi en stor del af dagen deler børnene op i mindre grupper for at lave en fokuseret indsats for alle børn. Grupperne kan være opdelt efter alder, køn, nærmeste udviklingszone, nye relationer mm. Der er altid en pædagogisk overvejelse i forbindelse med opdelingen.

Fælles:

Kl. 6.30 åbner Hasselhaven, og to personaler møder ind og gør huset klar til leg, samt tager imod børn og beskeder. Vi lægger vægt på at skabe rolige rammer fra morgenstunden, hvor der er plads til at sige farvel til mor og far og komme godt i gang med dagen.

Omkring kl. 7.30 fordeles børnene ud i vuggestue og børnehave, og begge steder sættes der gang i mindre aktiviteter, som børnene selv er med til at vælge. Det er aktiviteter, som den voksne skal kunne forlade, da der er bleer, som skal skiftes, og børn som har brug for hjælp til at sige farvel.

Vuggestuen:

Omkring kl. 9.00 holder vi samling på stuen. Vi spiser rugbrød og grøntsager og synger sange med fagter. I vuggestuen lægger vi vægt på gentagelser, da det skaber ro og forudsigelighed hos børnene. Derfor starter vi altid med vores "godmorgen-sang".

Kl. 9.30-10.30 sættes der gang i planlagte aktiviteter. Personalet deler børnene op i mindre grupper og går foran i at skabe gode læringsrum. Det kan være dialogisk læsning, vandleg på badeværelset, kreativitet med maling eller gå en tur ud i naturen - det er kun fantasien, der sætter grænser for, hvad der sker. Ofte er det disse aktiviteter, vi beskriver for jer på Aula, men der foregår meget mere læring for jeres børn i alle de timer, som de er her i Hasselhaven.

Kl. 10.30 vaskes der hænder, hentes rulleborde og spises frokost. Her er der også gang i mange pædagogiske aktiviteter. Børnene øver sig i at vente på tur, de hjælper med at dække bord, de træner finmotorikken ved f.eks. at bruge gaflen eller samle en ært op med fingrene, og grovmotorikken ved at kravle op og ned ad skamler og trip trap stole. Herudover sætter vi rammerne for en god måltidskultur, hvor børnene oplever at være del af et fællesskab og en hyggelig stund, hvor man prøver sig frem med nye smagsoplevelser.

Kl. 11-12.00 puttes børnene i krybberummet eller udenfor. De ældste børn sover på madras på stuen. Vi investerer tid i, at de ældste børn bliver så selvhjulpne som muligt. Det vil sige, at børnene får tid og lov til at kæmpe med tøjet, at de selv tager bleen af, og at de øver sig i at gå på toiletet. Imens børnene stille og roligt bliver puttet, er der en voksen, som spiser med de sidste børn, læser bøger for dem, hygger, synger og støtter børnene i socialt at være sammen, indtil alle til sidst er puttet.

Kl. 12.00-13.30 afholder personalet pause på skift. De yngste børn, som sover to lure, er oppe i dette tidsrum, og de spiser, leger og hygger med de andre jævnaldrende og personalet.

Kl. 13.30-15 vågner børnene fra deres middagslur. Efterhånden som de står op, får de skiftet ble og finder deres eftermiddagsmadpakke i køleskabet, som de spiser på stuen. Efter madpakken er der leg og hygge på stuen eller legepladsen.

Ca. kl. 15.30 slår vi os sammen med børnehaven enten på legepladsen eller i fællesrummet.

Kl. 17.00 lukker Hasselhaven – dog kl. 16.30 om mandagen og om fredagen.

For de yngste vuggestuebørn er vores mål følgende:

Børnene er i denne aldersgruppe igennem en stor motorisk udvikling. De bruger meget tid på at mestre deres krop, lære at trille, krybe, kravle, gå, løbe osv. Det er her den grundlæggende motoriske udvikling skal have et solidt fodfæste, så de fremover mestrer det kropslige og har et veludviklet sansesystem. I vuggestuen bruger vi derfor tid på sanserne og motorikken. Dette sker gennem leg med vand, sand, gynger, tumleture, snurreture og leg med legesager, som stimulerer finmotorikken. Vi lader børnene gå på ujævnt terræn, samt støtter dem i at kravle op og ned ad forskellige møbler mm.

De små skal ligeledes lære at gå i vuggestue, tage afsked med mor og far, mestre kroppen, opbygge ordforståelsen og danne en forståelse af vuggestuens rytme. De skal naturligvis også have deres søvn, når de har behov, da der er her, de opbygger den gode energi til at lære alt det ovenstående.

For de mellemste vuggestuebørn er vores mål følgende:

I denne aldersgruppe foregår der enormt meget læring om de sociale spilleregler, selvhjulpenhed og sprog. De er blevet mere stabile i deres motorik og bruger derfor ikke længere så meget energi på dette. De skal nu lære mere om, hvordan man er sammen i relationerne med de andre børn. Hvad sker der, når man slår, smiler, aer, skubber osv. Der sættes flere og flere ord på, men frustrationerne kan blive store, da de ikke altid lige kan sætte ord på det, de gerne vil.

For de ældste vuggestuebørn er vores mål følgende:

Denne gruppe af børn har et særligt behov for udfordrende aktiviteter. De øver sig fortsat på alle områder, men er nu mere selvkørende. Derfor er det tid til at "fylde lidt ekstra på dem". De skal til at være en del af et større fællesskab, og kravene til dem skal være større, så de gradvist vænner sig til at skulle træde ind i børnehavelivet, som venter ved 3-årsalderen.

Børnehaven:

Kl. 8.45 bliver der ryddet op i hele huset. Børnene skal hjælpe til med dette, da det for dem er en god læring. Hver gruppe gør klar til samling, og personalet støtter børnene i at rydde op, tisse af, vaske hænder og at sætte sig klar til samlingen.

Kl. 9.00-9.30 er der samling i børnehavegrupperne. Vi har et ønske om, at børnene er afleveret inden kl. 9, så de kan være med til dagens samling.

Kl. 9.00 Emnerne som benyttes til samling og til aktiviteterne om formiddagen, tager udgangspunkt i den styrkede læreplan. Det vil være forskelligt fra gruppe til gruppe, hvordan samlingen og formiddagen ser ud, da der planlægges ud fra børnenes alder og kompetenceniveau. Vi har fokus på de personlige, sociale og sproglige kompetencer, som blandt andet styrkes ved at vente på tur, lytte på andre, fortælle om sig selv, vise noget frem, deltage i større sociale fællesskaber, række hånden op, osv. For os er det yderst vigtigt at inddrage børnene og deres ønsker/behov, samt at sikre at alle børn føler sig set, hørt og forstået i et socialt fællesskab. I vil blive informeret om de planlagte aktiviteter via

aktivitetsplaner og nyhedsbreve.

Kl. 11 spiser vi frokost. Vi lægger vægt på en rolig atmosfære, hvor vi deler oplevelser og historier med dem vi sidder ved bord med. I forbindelse med frokosten prioriterer vi at inddrage børnene i dagligdagsting som at rydde op, dække bord, hente og smøre mad osv. Børnene øver sig på den måde i at tage ansvar for sig selv og fællesskabet, hvilket styrker både selvværd, selvtillid og handlingskompetencer.

11.30-13.45 går børnehaven på legepladsen, mens personalerne holder pause på skift. På legepladsen er der plads til børnenes frie fantasi, leg og kreativitet. Der er rig mulighed for at cykle, klatre, spille bold, lege fangeleg, bage sandkage og dyrke venskaber på tværs af grupperne. Vi prioriterer højt, at børnene dagligt får sig rørt og eksperimenterer med deres kropslighed i større sociale fællesskaber. Personalet sætter ligeledes gang i lege, som børnene selv kan kopiere eller bygge videre på. Personalet er bevidste om, at de er rollemodeller, som viser børnene vejen i at lege, være sammen, løse konflikter mm.

Det er også i dette tidsrum, at de børn som har behov for middagslur puttes.

Kl. 13.45-15.30 ryddes der op på legepladsen, og kl. 14 spiser vi eftermiddagsmadpakke. Vi har igen fokus på børnenes selvhjulpethed og den rolige atmosfære omkring måltidet. Efter madpakken fortsætter legen sammen med mindre aktiviteter såsom tegnebord, modellervoks, klippe/klistre, Lego, konstruktionsleg, sange, læsning mm. Aktiviteterne sker på alle stuer eller legepladsen, og børnene kan frit vælge, hvor de ønsker at være.

Ca. kl. 15.30 slår vi os sammen med vuggestuen enten på legepladsen eller i fællesrummet.

Kl. 17 lukker Hasselhaven – dog kl. 16.30 om mandagen og om fredagen.

Generelt vil vi gøre opmærksom på, at vi tager udgangspunkt i det enkelte barn og dets behov. De pædagogiske tanker vi har beskrevet i disse to skrivelser, foregår hele tiden ud fra en afvejning af barnets alder, modenhed og nærmeste udviklingszone. Vi ønsker at støtte alle vores børn i at blive så dygtige, som de kan, og dette er naturligvis i et samarbejde med jer forældre. Vi vil altid være til rådighed for jeres spørgsmål og undren. Vi er her for jer og jeres barn, og vi vægter et godt forældresamarbejde ekstremt højt for at kunne skabe sammenhængskraft samt gode og trygge rammer, der styrker jeres børns trivsel, leg, læring, udvikling og dannelse.

8. PÅKLÆDNING

Vi bestræber os på at være så meget udenfor som muligt, og derfor er der brug for praktisk påklædning, der passer til vejret. Tøjet kan ikke undgå at blive snavset i løbet af dagen, da vi opholder os meget udendørs.

Tøjet skal være rummeligt uden at være for stort, så børnene kan bevæge sig optimalt.

Hvert barn har en garderobe og en kasse til skiftetøj på badeværelset.

I garderoben skal der være, så det passer til årstiden:

- Overtøj og ude sko/støvler
- Regntøj (todelt) og gummistøvler
- Termotøj (todelt)

Livet på legepladsen er sjovere
med det rigtige tøj på

- Flyverdragt samt hue og vanter
- Hjemmesko eller indesko
- Et sæt blødt tøj til at sove i eller en sweater og hue (kun vuggestuebørn, som sover i krybbe)
- Sut og evt. sovebamse (kun børn, som sover lur)

I kurven på badeværelset skal der være, så det passer til årstiden:

- Undertøj og strømper
- Skiftetøj bluse og bukser

Der må **IKKE** være snore i børnenes tøj af hensyn til sikkerheden.

Det er en MEGET stor hjælp at sko, tøj og sutter er forsynet med navn.

Plasticposer må **IKKE** ligge i garderoben af hensyn til sikkerheden.

Derudover:

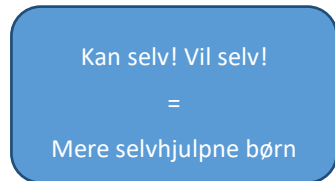
Alle børn medbringer en personlig drikkedunk (tydeligt navn på) med frisk vand i hver dag.

I D.I.I. Hasselhaven har vi stor fokus på at støtte jeres børn så tidligt som muligt i at blive aktive, selvhjulpne børn, som selv er i stand til at tage stilling. Dette opleves bl.a. ved, at de allerede i vuggestuen selv skal kravle op og tage deres tøj ned for at tage det på.

Vi er der naturligvis for at hjælpe, støtte, guide og vejlede. Børnene har brug for jeres og vores hjælp til, at der er orden i garderoben, så det bliver overskueligt for dem.

Børnene opnår et større selvværd, når de mærker, at de selv kan mestre de opgaver, som de bliver stillet overfor.

Det er ligeledes langt sjovere, når man kan selv og ikke skal stå i kø og vente på voksenhjælpen.

9. MAD

Børnene får ca. kl. 9.00 tilbudt vand, grøntsager og lidt rugbrød, i deres gruppe til samlingen.

Forældrene i Hasselhaven har tilvalgt fælles kostordning, hvilket betyder, at alle børn får frokost fra en ekstern leverandør hhv. kl. 10.30 i vuggestuen og kl. 11/11.30 i børnehaven.

Eftermiddagsmad medbringer børnene selv og spiser den kl. 14.00.

Vuggestuebørn spiser i forhold til deres egen rytme af hensyn til lur og generel tilpashed.

Hårde fødevarer til børn under 3 år:

På baggrund af Sundhedsstyrelsens anbefalinger har Børn og Unge i Aarhus Kommune udarbejdet retningslinjer for hårde fødevarer til småbørn.

Børn og Unge anbefaler:

- At børn under 3 år ikke får hårde fødevarer, f.eks. æble, hele nødder, popcorn, mandler, kerner og rå gulerødder
- At hårde fødevarer kun serveres, hvis de er blendede, revne eller fint hakkede.
- At det sikres, at børn over 3 år har en veludviklet tyggefunktion, før de får hårde fødevarer i hel form.

- At mindre børn spiser under opsyn.

I Lystrup-Elsted Dagtilbud har vi valgt at følge disse retningslinjer. Derfor tilbyder vi ikke længere ovenstående eller andre hårde fødevarer for børn under 3 år. Vi opfordrer desuden til, at I undgår disse ting i jeres børns madpakker.

På den måde vil vi gerne være med til at passe endnu bedre på jeres børn.

10. DEN GODE MADPAKKE

Madpakken skal være overskuelig for barnet.

Det vigtigste er at holde øje med, om barnet spiser sin madpakke. Måske er det en simpel leverpostejsklapsammen og et æble, der er lykken for dit barn.

De tre huskeregler:

Børn har en lille mave i forhold til, hvor meget energi, de har brug for i løbet af en dag. Derfor er det vigtigt, at det er den rigtige mad, der optager pladsen. Når du smører madpakke, kan du derfor tænke over, om følgende ting er kommet med i kassen:

- Noget, der mætter og giver god energi (f.eks. rugbrød eller groft fuldkornsbrød)
- Noget grønt (grønsager og/eller frugt)
- Noget fra dyreriget (f.eks. fisk, magert kød, mager ost eller æg)

Omvendt er det en god idé at undgå disse fødevarer:

- Lyst brød (f.eks. franskbrød og lyse boller)
- Fede og saltrige kød- og mælkeprodukter (f.eks. spegepølse og ostehaps)
- Søde fødevarer (f.eks. frugtyoghurt, tørret frugt og kiks)

Mad til de helt små:

Det er forskelligt fra barn til barn, hvornår de bliver gode til at tygge maden. Indtil det sker, anbefaler vi, at madpakken indeholder fødevarer, der er nemme at tygge, f.eks. kogte grønsager eller avocado, blødt brød med smørbart pålæg og tyggevenlige frugter, såsom melon, bløde pærer og banan. Samtidig er det dog vigtigt, at sværhedsgraden lige så stille øges, så barnet får mulighed for at øve sig i at blive en bedre tygger. Små børn har også brug for mere fedtstof i maden end de lidt større børn - helst sunde, vegetabiliske fedtstoffer fra f.eks. olivenolie og avocado.

Ligeledes har vi her flere gode erfaringer, vi gerne deler med jer ift. madpakken:

- Der skal være tydeligt navn og gerne noget genkendeligt for dit barn på madkassen.
- Dit barn skal så vidt muligt selv kunne åbne sin madkasse.
- Madkassen må meget gerne have et aftageligt låg, som kan benyttes som tallerken på ture.
- Madpakken skal være overskuelig, når dit barn åbner den.
- Gør maden så klar som muligt, så dit barn selv kan gå i gang med at spise. F.eks. åbn figenstangen på forhånd, skær en revne i bananen, osv.
- Maden pakkes ind, så dit barn selv kan åbne det.

En god idé er at smøre en madpakke derhjemme og spise den sammen med dit barn. På den måde oplever du, hvordan dit barn klarer åbning, at vælge mm.

De mindre børn har selvfølgelig behov for mere voksenstøtte end de ældre børn. Men HUSK vuggestuebørnene er ofte dygtigere til at håndtere madpakken, end I forældre regner med. Spørg personalet, hvis du er i tvivl.

Du kan altid se, hvor meget dit barn har spist til måltidet. Vi/dit barn lægger det, som ikke bliver spist tilbage i madpakken.

11. SUKKER MED OMTANKE

I Lystrup-Elsted Dagtilbud serverer vi som udgangspunkt ikke sukkerholdige madvarer for børnene.

Dette sker i forlængelse af Fødevarestyrelsens anbefalinger, samt Aarhus Kommunes vejledning for mad og måltider, som har til formål at sikre den ernæringsmæssige kvalitet af den mad, børnene får i dagtilbuddet.

Anbefalet mængde sukker:

Vuggestuebørn (0-3 år): 0 g. sukker

Børnehavebørn (3-6 år): Maks. 30 g. sukker pr. dag
(svarer til to skefulde).

Vi mener, at I som forældre er de bedste til at vurdere, hvor meget og i hvilken form jeres barn må få sukker. Derfor serverer vi som udgangspunkt ikke sukker for børnene i børnehaven eller vuggestuen.

Brug af sukker i afdelingerne:

I afdelingerne kan vi ved særlige lejligheder gøre brug af sukker som krydderi. Det vil typisk ske i forbindelse med pædagogiske aktiviteter, hvor børnene lærer om sæson, traditioner og madkultur – eksempelvis hvis vi bager pebernødder til jul eller fremstiller saft af hyldeblomster, vi selv har plukket.

Ved festlige lejligheder sker det, at vi serverer noget sødt og sukkerholdigt i begrænset mængde, f.eks. ved sommerfest, julefest eller fastelavn.

Fødselsdage og afslutninger:

Vi holder mange fødselsdage og afslutninger hvert år. Her lægger vi vægt på, at samværet, stemningen og hyggen er det vigtigste, og at barnet, som fejrer sin fødselsdag eller afslutning, er i centrum. Flag og et flot dækket bord kan ligeledes være med til at gøre dagen ekstra festlig.

Som supplement til dette er der mulighed for, at barnet serverer lidt lækkert for sine kammerater. Hvis I vælger dette, så tænk over at medbringe noget ernæringsmæssigt solidt, som gør børnene mætte og giver energi til at lege.

Det er op til forældrerådet i den enkelte afdeling at beslutte, hvilke retningslinjer den enkelte afdeling har for fødselsdage og afslutninger. Som dagtilbud henstiller vi dog til, at der maks. serveres én lille, sød ting, når der holdes fødselsdag i børnehaven eller derhjemme.

Spørg gerne personalet på jeres barns stue, hvis I mangler inspiration eller er i tvivl om noget.

Ovenstående politik er udarbejdet af Forældrerådene og Bestyrelsen i Lystrup-Elsted dagtilbud.

12. FØDSELSDAGE

Fødselsdagen er for det enkelte barn en vigtig dag. Her bliver man værdsat for sin tilblivelse og væren i verden – altså er man værdifuld, fordi man er til, fordi man er sig selv, og ikke som så mange andre tidspunkter, fordi man har en særlig kompetence eller evne.

Derfor vil vi i D.I.I. Hasselhaven også gerne være med til at gøre dagen særlig for barnet.

Rammerne i D.I.I. Hasselhaven har vi valgt som beskrevet her:

- Fødselsdagen kan både blive afholdt her i huset til formiddagssamling, eller den kan blive afholdt til frokost i barnets hjem.
- Afholdelse i barnets hjem kræver, at barnet bor et sted, hvor det tidsmæssigt og afstandsmæssigt er realistisk at kunne komme frem og tilbage. Børnene skal enten kunne fragtes med offentlig transport, eller afstanden skal ud fra stuens personales vurdering være mulig på gåben for alle stuens børn.
- På dagen bliver der sat et flag frem.
- Barnets gruppe fejrer barnet ved at pynte stuen med flag og synge fødselsdagssang.

Afholdes dagen i D.I.I. Hasselhaven gælder følgende:

- Tidspunktet for afholdelse aftales med personalet i god tid (senest 14 dage før).
- Alle børn på stuen/årgangen deltager i fødselsdagen.
- Bydes der på formiddagsmad, kan det f.eks. være en bolle med smør, halve frugtstænger, anrettet frugt mm. I er som forældre velkomne til at deltage i fødselsdagen.
- Stuen står for en hjemmelavet gave til fødselaren. Børnene skal altså ikke have en individuel gave med.
- Sukkerpolitikken i dagtilbuddet skal overholdes. I vuggestuen er det 0 gram sukker, og i børnehaven er der dog mulighed for at servere max. en lille sød ting.

Vuggestuen holder altid fødselsdag i huset

Afholdes fødselsdagen om formiddagen i hjemmet gælder følgende:

- Tidspunktet for afholdelse aftales med personalet i god tid (senest 14 dage før).
- Stuens personale deltager og ledsager børnene til fødselsdagsbarnets bopæl og tilbage til Hasselhaven.
- Der er et begrænset tidsinterval til rådighed. Derfor skal det aftales med stuens personale, hvornår børnene kommer, og hvornår de skal hjem igen.
- Det der serveres, skal erstatte børnenes frokost.
- Stuen står for en hjemmelavet gave til fødselaren. Børnene skal altså IKKE have en individuel gave med.
- Sukkerpolitikken i dagtilbuddet skal overholdes, dvs. max. en lille sød ting efter frokostmåltidet.
- Der skal ikke deles slikposer eller legetøj ud (af hensyn til de børn, som er tilbage i huset i de andre grupper).

Politikken om fødselsdage er udarbejdet af Forældrerådet og Personalet i D.I.I. Hasselhaven.

13. SØVN

Vi følger børnenes egen soverytme, når de er små. De yngre vuggestuebørn sover i krybber enten udenfor eller i krybberummet. Alle børn skal sove i sele. De ældste vuggestuebørn og yngste børnehavebørn, som har brug for middagslur, sover på madrasser indenfor. Vi vækker ikke børnene.

Spørg personalet ved behov.

14. SUTTER OG SOVEDYR

Hvis barnet bruger sut, skal I medbringe disse hjemmefra. Der skal være navn på sutterne. Det er jeres ansvar, at sutterne udskiftes regelmæssigt, og at de bliver kogt. Er barnet vant til et sovedyr, må I gerne medbringe dette - husk også navn herpå.

15. BLEER

Vi sørger for bleer i det tidsrum, barnet er i institutionen, når barnet går i vuggestue. Når barnet bliver 3 år, skal I selv medbringe bleer.

16. SYGDOM

Hvis jeres barn bliver syg derhjemme, beder vi jer om at gøre følgende:

- Skrive på Aula hvis jeres barn er syg.
- Sende en sms til stuen eller ringe, hvis I har brug for dialog om barnets sygdom med personalet.
- Hvis jeres barn har en smitsom sygdom, er det vigtigt, at I informerer os om dette, da vi sætter opslag op, så andre forældre kan være opmærksomme på denne sygdom (f.eks. skoldkopper, halsbetændelse, børnesår, osv.)

Bliver jeres barn syg, mens det er hos os, vil vi kontakte jer. Vi tager udgangspunkt i, hvordan barnet har det, men bruger også sundhedsstyrelsens retningslinjer for sygdom.

Barnet skal være feberfri i 24 timer, før det igen må komme i huset. Dette er af hensyn til de andre børn.

Afdelingen giver kun medicin til kronisk syge børn efter henvisning fra barnets læge. I disse tilfælde har vi en seddel, som skal udfyldes ift. navn på barnet, dosering, jeres underskrift mm.

17. VORES FORVENTNINGER TIL JER FORÆLDRE

Et godt samarbejde er afgørende for et godt institutionsliv. Derfor ønsker vi fra begyndelsen at få etableret et godt forhold til jer gennem den daglige kontakt om, hvad der rører sig i institutionen eller i jeres familie.

Vi har her beskrevet i punktform, hvad vi forventer af jer som forældre:

- Når I kommer om morgenen, opfordrer vi til, at I siger godmorgen til det personale og andre børn, som I møder, ligesom det er vigtigt at sige farvel til den, der lukker institutionen. Vi vil

gerne lære børnene, at vi alle er en betydningsfuld del af et forpligtende fællesskab. Det er rart at blive mødt og at tage afsked med et smil.

- Er det ikke jer, der henter jeres barn, skal I skrive det på Aula (vi må ikke udlevere barnet til andre end jer forældre, hvis vi ikke har fået besked).
- Har I andre beskeder til personalet, skrives det også på Aula. Herved sikrer vi, at alle medarbejdere kan få adgang til de vigtige informationer.
- Det er vigtigt ift. læring for alle børn i gruppen og for den planlagte aktivitet, at I afleverer jeres barn, så han/hun er parat til at være til samling kl. 9. Nogle børn har brug for at lege lidt, før de er klar til at være med til samling. Har dit barn det sådan, er det vigtigt, at I giver ham/hende mulighed for det, så starten på dagen bliver god.
- Vi forventer, at barnet er mæt, udhvilet og klar til at følge gruppens daglige oplevelser, når det kommer i institutionen, samt at I informerer os om omstændigheder, som kan have indflydelse på jeres barns almene trivsel.
- På solrige dage skal barnet være smurt ind i solcreme, før det kommer i institutionen. Vi smører alle børn ind i solcreme over middag i en godkendt og parfume- og parabenfri creme.
- Husk at rydde op med dit barn, inden I går hjem. Vi vil gerne færdes i rare omgivelser og kunne finde tingene, hvor de hører til. Derfor er det nødvendigt, at vi voksne lærer børnene en god oprydningsskiltur.
- Tjek barnets rum og kurv, om der mangler skiftetøj, eller om der er vasketøj.
- Vi forventer, at I løbende logger ind på Aula, hvor I kan se, hvad der sker i institutionen og registrerer, hvis jeres barn holder fri eller er syg.
- At I kommer til os, hvis I har spørgsmål, eller der er noget, som undrer jer. Vi vil gerne en åben dialog, så vi kan besvare jeres spørgsmål og forklare vores praksis, samt yde sparring om jeres barn.
- Så vidt muligt deltager i de arrangementer, der afholdes i institutionen i løbet af året. Det giver et godt sammenhold og kendskab til andre børn og forældre.
- Giver os besked, hvis I har nye data til barnets fysiske stamkort, samt ændrer info på Aula, så vores legelister er korrekte.
- Rydder op i barnets rum om fredagen, så der kan blive gjort rent i weekenden (sørg for, at hylderne er fri for tøj, vanter, huer mm).
- I som forældre er åbne over for den forskellighed, I møder i børnegruppen.
- I som forældre omtaler de øvrige børn og voksne med respekt.
- I fortæller om livet og ting derhjemme, der kan påvirke barnet, så personalet er klar over dette.
- I støtter jeres barn i at være selvhjulpent.

Det at kunne selv og være selvhjulpent øger dit barns selvværd

18. FORÆLDRESAMTALER

I løbet af den første uge afholder vi sammen med jer en samtale om barnets rytme, sovevaner, sind, madvaner, sprog, graviditeten, fødslen, den første tid hjemme, samarbejdet med sundhedsplejersken mm.

Når barnet har været i huset i ca. 3 måneder, inviterer vi jer til en samtale, hvor vi drøfter, hvordan starten har været for jer og jeres barn, og hvordan det går nu.

Udover opstartssamtalen holder vi en samtale, når barnet er 2½ år og ”på vej i børnehaven”.

Ved start i børnehaven er der blot en lille opstartssnak, da vi som regel kender jer og jeres barn. Vuggestuepersonalet overdrager info om barnet til børnehavepersonalet.

Efter start i børnehaven afholdes en samtale efter ca. 3 måneder. Denne samtale indeholder desuden også info om den sprogvurdering, som er afholdt på barnet imellem 3,0 og 3,3 år.

Den sidste samtale afholdes i oktober eller november året inden, barnet starter i skole.

Opstår der behov, vil det altid være muligt at aftale en samtale med pædagogerne i gruppen. Det kan både være jer eller os, som beder om denne.

19. FORÆLDRERÅD

Hver afdeling i dagtilbuddet har sit eget forældreråd.

Forældrerådet består af fem forældre plus suppleanter, én personalerepræsentant samt afdelingens pædagogiske leder. Der er valg til forældrerådet hvert år på et forældremøde i maj.

Forældrerådet er et forum for sparring mellem personale og forældre. Her kan I som forældre få større indblik i hverdagen i jeres barns afdeling og få indflydelse på principperne for afdelingens daglige arbejde. Forældrerådet har også indstillingsret ved ansættelse af personale.

Forældrerådsmøderne holdes mindst fem gange om året eller flere ved behov.

Forældrerådet vælger en repræsentant fra afdelingen til bestyrelsen i dagtilbuddet.

20. BESTYRELSE

Bestyrelsen består af ti forældre (én forælder fra hver afdeling), tre medarbejdere, en pædagogisk leder samt dagtilbudslederen. Hvor forældrerådene primært beskæftiger sig med den enkelte afdeling, dækker bestyrelsens virke hele dagtilbuddet. Det er her, de overordnede principper for hele dagtilbuddet fastlægges, f.eks. i forbindelse med økonomi, kost, ansættelse af personale og ledere, åbningstider og ferielukning. Derudover arrangerer bestyrelsen relevante arrangementer og foredrag for alle forældre i dagtilbuddet. Formålet med bestyrelsens arbejde er at opnå det bedst mulige samarbejde mellem forældre, medarbejdere og dagtilbuddets ledelse på tværs af alle afdelinger i dagtilbuddet.

Bestyrelsesrepræsentanter er valgt for to år ad gangen. Suppleanter er valgt for et år. Bestyrelsen mødes mindst fem gange årligt og flere ved behov.

21. ORIENTERING OM PERSONDATALOVEN

I Lystrup-Elsted Dagtilbud, såvel som i alle andre lignende institutioner, har vi skærpet underretningspligt. Det vil sige, at vi er forpligtede til at videregive informationer til rette myndighed, hvis vi er bekymrede for forhold vedrørende et af vores børn.

Vi må ikke videregive informationer om et barn, uden at barnets forældre er underrettede. Der vil med andre ord aldrig blive sendt information om et barn ud af huset, uden at forældrene er blevet orienteret først og har haft mulighed for at ytre sig om deres opfattelse af forholdet.

I nogle tilfælde skal vi have forældrenes tilladelse til at videregive informationer om barnet, mens vi i andre tilfælde blot er forpligtede til at underrette forældrene. Vi kan dog altid lave en anmærkning i underretningen om, hvad forældrene har ytret, herunder at de evt. er uenige i vores opfattelse af forholdet.

Ovenstående regler er naturligvis til for at sikre børnenes vilkår så godt som muligt.

22. FULDTIDS- OG DELTIDSORDNING

Som forælder kan man vælge mellem en fuldtids- og en deltidsplads til sit barn.

- Pasning på deltid: 25 timer pr. uge.
- Pasning på deltid: 30 timer pr. uge for forældre, der afholder fravær efter barselsloven
- Pasning på fuldtid: 51,5 timer pr. uge.

Ved en fuldtidsplads kan I frit placere timerne indenfor afdelingens åbningstid.

Ved en deltidsplads gælder følgende:

Hvis I vælger en deltidsplads, skal I aflevere en mødeplan til dagtilbuddet med jeres barns komme- og gåtider med mindst en måneds varsel. De 25 timer skal fordeles i løbet af to uger (også kaldet et modul), så summen tilsammen giver 50. Man kan f.eks. vælge at lade sit barn passe 20 timer den ene uge og 30 timer den anden. Det samlede timetal pr. modul skal blot være under 50 timer.

Modulerne er sat sammen i faste par, dvs. 14-dages perioden starter med uge 1+2, 3+4, 5+6 og så fremdeles, så det er i disse intervaller, at timetallet skal være 50.

Mødetiderne beregnes fra barnet træder ind i institutionen, til det forlader institutionen.

Der kan ikke opspares tid indenfor modulet f.eks. som følge af ferie eller sygdom. Det vil sige, at ubenyttet pasningstid ikke kan anvendes på et senere tidspunkt.

Forældresamtaler skal afholdes i modultiden, hvis barnet samtidig skal passes i institutionen. Når institutionen inviterer til sommerfest eller til forældremøder, skal denne tid ikke indeholdes i modultiden. Ordningen bygger på tillid, og vi regner med, at den enkelte familie selv er opmærksom på timeforbruget. Hvis vi fornemmer en ubalance i tidsforbruget, vil den pædagogiske leder kontakte den enkelte familie.

Ønsker man at skifte til en fuldtidsplads, kan dette gøres med ganske kort varsel til den pædagogiske leder. Der forefindes et skema som udleveres i afdelingen. Ønsker man at gå ned i modultid skal dette gøres med 2 måneders varsel til enten d. 1 eller 15. i måneden, ligeledes til den pædagogiske leder. Læs evt. mere om deltids- og fuldtidsordninger på Aarhus Kommunes hjemmeside.

23. FERIE

Børn har i lige så stor grad som voksne brug for ferie. I Lystrup-Elsted dagtilbud har afdelingerne lukket 4 uger om året, men der er altid åbent for dem, som har et pasningsbehov:

- To uger i sommerperioden (uge 29+30)
- Mellem jul og nytår
- De tre dage op til påske
- Grundlovsdag
- Dagen efter Kristi himmelfartsdag.

I de ovenstående uger bliver der etableret fællespasning for dem, der har pasningsbehov. Vi samler børn fra hele dagtilbuddet i en afdeling og ligeledes vil der være medarbejdere fra flere afdelinger. Det kan ikke forventes, at der er personale fra ens egen afdeling i hele åbningstiden.

Vi rådgiver og vejleder gerne, hvis I som forældre tænker, at I kan få brug for fællespasning.

I forbindelse med ferieperioder sender vi brev ud, hvori vi beder om tilbagemelding på, om jeres barn holder ferie. Vi beder jer venligst respektere tilbagemeldingsfristen, da vi i personalegruppen også skal kunne planlægge ferie.

Derudover vil vi gerne bede jer om at give besked, hvis jeres barn holder fri, og så vidt det er muligt i god tid.

Ferie, fridage og evt. sygdom skal altid meldes ind på Aula.

24. SOL

Når forårssolen genvinder sin kraft, og det er solcremetid, skal I smøre barnet ind i solcreme hjemmefra, og så smører vi børnene til middag. Vi har solcreme i institutionen, i et mærke som er anbefalet af Kræftens Bekæmpelse uden parabener og parfume. Skulle I glemme at smøre hjemmefra, er I velkomne til at låne solcreme, når I kommer.

25. LEGETØJSPOLITIK

Vi vil gerne, at børnene ikke medbringer legetøj i huset, da det kan skabe konflikter i børnegruppen. Har barnet en trykkesting, såsom sovebamser og sutter, er det selvfølgelig i orden.

26. OVERFLYTNING AF BØRN I EN INTEGRERET INSTITUTION

Formålet med denne beskrivelse er at tydeliggøre, hvordan en integreret institution med børn i alderen 0-6 år er organiseret og hvilke særlige regler, der gælder ved overflytning af børn internt i institutionen.

Integrerede institutioner:

Det karakteristiske ved en integreret institution er, at den er aldersintegreret og således kan huse børn fra 0 til 6 år. Det er der mange fordele ved. Medarbejdere har kendskab til alle børn i huset. Der er den samme pædagogiske linje på alle stuer, og aktiviteter kan foregå på tværs af stuerne og på legepladsen. De store børn lærer de små børn om dannelse og kultur. Søskende får mulighed for at følges længere tid i institutionslivet, og det letter hverdagen for forældrene, at der ikke skal afhentes børn flere forskellige steder. Det faste personale kan hjælpe hinanden på tværs af stuerne ved sygdom og ferie. Og sidst, men ikke mindst, er forældresamarbejdet styrket ved, at forældre er tilknyttet den enkelte institution over en lang periode, hvilket er med til at skabe kontinuitet i forældregruppen.

Sammensætning af børnegrupper:

Det er den integrerede institutions råderum at sammensætte børnegrupperne, som det vurderes hensigtsmæssigt. Der er med andre ord ikke tale om en statisk opdeling i vuggestue og børnehave i traditionel forstand – det er til enhver tid ledelsen i den enkelte institution, der tager stilling til, hvordan børnegruppen bedst opdeles. Der kan derfor være perioder, hvor sammensætningen af børnegrupperne ændres af hensyn til pædagogiske tiltag eller nærområdets pasningsbehov.

I de tilfælde, hvor det vurderes nødvendigt at ændre sammensætningen i børnegruppen, lægges der stor vægt på at udvise alderssvarende omsorg samt vurdere barnets modenhed og kammeratskaber.

Takst og normering:

Taksten følger barnets alder. Vuggestuetaksten er til 3 år, uanset om barnet er i en vuggestuegruppe eller en børnehavegruppe. Taksten er afstemt til barnets alder, og det betyder, at medarbejdertimer, bleer osv. følger barnet.

27. OVERGANG FRA VUGGESTUE TIL BØRNEHAVE

Dette følgende afsnit er udarbejdet til jer forældre af personalet i Hasselhaven, for at skabe størst mulig sammenhæng i jeres barns liv.

- Cirka 2 måneder før jeres barn skal starte i børnehave, vil vi bestræbe os på at informere jer om skiftet.
- En måned før jeres barn skal starte i børnehave, vil vi have et særligt fokus på overgangen.
- Vi vil bestræbe os på, at barnet sammen med kammerater fra vuggestuen vil være på besøg i den nye gruppe en gang om ugen og deltage i børnehavelivet.
- For at støtte jeres barn bedst muligt vil vi forud for børnehavestarten have fokus på følgende områder:
  - At øve turtagning
  - At gå hånd-i-hånd og uden klapvogn på længere distancer
  - At sidde pænt ved bordet
  - At dele med andre
  - At lytte til andre, både børn og voksne
  - Selvhjulpenhed og toiletbesøg
  - At putte madpakken i køleskabet efter mad
- I kan med fordel øve disse ting derhjemme:
  - Lad barnet selv tage tøj og sko af og på
  - Øve at gå længere distancer, så barnet er klar til tur i børnehaven
  - Øve toiletbesøg ved bleskift, og derefter at vaske hænder. Giv gerne barnet 2-delt undertøj på, da det gør det nemmere at være selvhjulpen
  - Sæt navn i tøj og på madpakke og drikkedunk. Vis dit barn, hvordan hans/hendes ting ser ud, så barnet selv kan finde tingene, når de skal bruges
  - Øve hvordan man spiser pænt ved bordet
- Den sidste dag i vuggestuen:
  - Barnet holder afslutning for den gamle stue, hvor der er mulighed for, at barnet kan medbringe lidt spiseligt, som kan deles ud til de andre børn
  - Barnet flytter sammen med personalet sin garderobe-kurv over i børnehaven
- Under opstarten i børnehaven er der mulighed for en sms en gang imellem. Dette behov falder, i takt med at barnet vænner sig til at være i børnehaven. Det er helt okay at ringe og spørge, hvordan barnet har det efter en hård aflevering eller lign.

28. HJEMMESIDE

På dagtilbuddets hjemmeside kan I læse mere på om Lystrup-Elsted Dagtilbud og om Hasselhaven:

[Lystrup-Elsted Dagtilbud \(aarhus.dk\)](http://lystrup-elsted.dagtilbud.aarhus.dk)

29. AULA

Når jeres barn starter i vores afdeling, får I adgang til Aula, som er vores online kommunikationsplatform. Her kan I læse meget mere om dagligdagen, se nyhedsbreve, vores pædagogiske overvejelser, se billeder og film fra aktiviteter m.v. Vi sender ofte vigtige beskeder og informationer ud på Aula og vi forventer derfor, at I som minimum tjekker Aula hver 2. dag.

Stamkort

Når I logger på Aula første gang skal I udfylde jeres barns stamkort, samt kontaktoplysninger, jeres barns helbredsoplysninger, vaccinationer mm. Og det er jeres ansvar at holde dem opdaterede, så vi har de rette oplysninger, hvis vi får brug for at kontakte jer akut.

På Aula skal I også registrere komme/gåtider, ferie og sygdom for jeres barn.

Det er vigtigt, at I altid sørger for at disse oplysninger er opdaterede.

Hvis I har spørgsmål til Aula kan I finde svar på [Aula \(aarhus.dk\)](http://Aula.aarhus.dk).

30. AFSLUTNING PÅ INFO OM D.I.I. HASSELHAVEN

Vi håber, at dette opslagsværk har bidraget til, at I nu ved lidt mere om D.I.I. Hasselhaven.

I skal som forældre vide, at I altid er velkomne til at henvende jer om stort og småt.

Vi vil til enhver tid gøre vores bedste for at skabe de bedste rammer for hverdagen for jeres og "vores" børn, og dette er nemmest via en åben og ærlig dialog.

Vi ønsker at kunne støtte jeres børn til den mest optimale trivsel, læring, udvikling og dannelse, i deres vuggestue og børnehavetid, og vi ønsker, at hver dag skal være den bedste for jeres barn.

Med venlig hilsen

Personalet i Hasselhaven